

Acht ton melkquotum op een oppervlakte van 34 hectare. Peter de Wit vertelt over zijn tachtig melkkoeien die gemiddeld ruim tienduizend kg melk produceren onder intensieve omstandigheden. Een resultaat dat niet aan één aspect toe te schrijven is, stelt De Wit.

Nauwelijks zit hij aan tafel of Peter de Wit (44) uit Werkendam springt alweer op. 'Ik heb de kuiluitslagen net binnen, ik heb amper tijd gehad ze te bekijken.' De formulieren worden uit de envelop gehaald en vlot doorgenomen. 'Tussen de 915 en 940 VEM, ruim veertig procent droge stof, suiker van 108 tot 120 en de ammoniakfractie is goed', vat De Wit samen. 'Gewoon goede kuilen, zoals verwacht.' De tachtig overwegend zwartbonte melkkoeien, die Peter de Wit samen met zijn vrouw Marjan (36) houdt, grazen direct achter het bedrijf hun deel vers gras uit het zomerrantsoen naar binnen. Dagelijks gaat het koppel om elf uur 's ochtends naar buiten en loopt om vier uur weer richting stal. 'De tendens is wel om de koeien dagelijks langer binnen te houden en het weideseizoen wordt ook kor-

ter. We houden zo de percelen schoner, de productie blijft constanter en bovendien zijn we redelijk intensief', zegt De Wit, doelend op de verhouding tussen 34 hectare grasland en 800.000 kg melkquotum. Op stal krijgen de koeien een rantsoen van tweederde graskuil en éénderde maïs, aangevuld met circa één kilogram aardappelsnipper. Naast het bedrijf ligt een nieuwe, bijna voltooide sleufsilosilo. 'Die is bedoeld om straks de maïs in te kuilen met daaroverheen bierbostel en aardappelsnipper. Dat werkt makkelijk voor onze voerwagen met frees. Het nadeel is dat de verhoudingen

Marjan en Peter de Wit: 'Mensen die vertellen dat een koe ieder jaar moet kalven, zien de veeartskosten over het hoofd'

in het rantsoen niet meer bij zijn te stellen, maar met de uitslagen van de graskuil als basis weet je waar je op moet sturen.' Ondertussen werpt De Wit nogmaals een blik op de papieren en constateert dat de ADL-waarde tussen de 18 en 20 beperkt is. 'We voeren graszaadhooi bij om pensprikkel te houden, dat zullen we met deze kuilen wel blijven doen.'

Gemiddeld noteert de veestapel een romlend jaargemiddelde van 10.025 kg melk met 4,28 % vet en 3,44 % eiwit. 'Dat romlend jaargemiddelde is trouwens een goede vinding geweest. Bij de berekening op 305 dagen lag ons gemiddelde op 12.500 liter per koe. Maar een koe die duizend dagen in lactatie was kon toen voor een behoorlijk vertekend beeld zorgen.'

Tussenkalftijd 450 dagen

Terwijl De Wit in de wei tussen het koppel loopt, wijst hij zijn voorbeeldkoe aan: de Celsiusdochter Geppa 590, die een lactatie van 1124 dagen voltooide. Ze produceerde in die periode 34.839 kg melk met 4,14 % vet en 3,34 % eiwit. Terwijl ze nu als achtjarige aan haar vijfde lactatie werkt. 'Het beste kunnen de koeien één keer per drie jaar kalven', stelt De Wit met een lach. 'Mensen die vertellen dat een koe ieder jaar moet kalven zien volgens mij iets over het hoofd. De meeste veeartskosten en zorg bij een koe komen

Doortje 909 (v. Cello). Voorspelde productie: 2.00 8900 3,86 3,40 LW 101

Managen van Inet-koeien

Peter de Wit: 'Of koeien goed presteren ligt aan de totale bedrijfsvoering'

Celsiusdochter Geppa 590, goed voor bijna 35.000 kg melk in één lactatie

voor in de periode rond het afkalven. Dat neemt niet weg dat ze ook bij een lange lactatie wel persistent moet zijn.'

Met de Celsiusdochter in gedachten geeft de veehouder aan dat hij geen extra moeite neemt om de koeien tijdig drachtig te krijgen. De tochtcontrole wordt consequent uitgevoerd, maar het tochtig spuiten van de koeien door de veearts komt op het bedrijf niet voor. De gemiddelde tussenkalftijd ligt rond de 450 dagen.

De lange tussenkalftijd en een strenge selectie op de pasgeboren kalveren resulteren in een lage jongveebezetting van veertig stuks. Een aantal dat past bij het intensieve karakter van het bedrijf, maar hierdoor is het soms noodzakelijk vee aan te kopen voor vervanging van de melkkoeien. 'Ik ben niet bang voor ziekte-insleep op mijn bedrijf. Zolang de aangekochte koeien van goede bedrijven komen, is de kans op problemen niet zo groot. Een hoge dierziekevrije status is niet mijn streven. Voor de sector is zo iets

wel goed, maar op individuele bedrijven is dat haast niet te doen. We zijn BVD-vrij geweest, maar dat kost eigenlijk alleen geld door de jaarlijkse controle en vanwege het bloedtappen van aangevoerde dieren', stelt De Wit.

Opvallend rood

Bij de jongste aanfok van het bedrijf loopt een enkel roodgekleurd kalf tussen de zwarte leeftijdsgenoten. 'Daarom moeten die roden wel goed zijn, ze vallen altijd zo op tussen de zwarten. We hebben nu een paar Tulips en een dochter van Misty. Op de rode koeien gaat altijd een roodbonte stier; ik wil wel op kleur blijven fokken.'

Voor de fokkerij gaat De Wit uit van drie basisstieren. De voorkeur gaat uit naar in Nederland geteste stieren, vanwege de betrouwbaarheid van de gegevens die gebaseerd zijn op Nederlandse omstandigheden. Op het moment bestaat de selectie uit Horst Harry, Nevada en Kirby. De langdurige fokkerij op melkproductie

verandert de laatste jaren steeds meer in fokkerij op gehalten. 'We hebben dertien dochters van Celsius, vijftien van Cello en negen Addisons rondlopen. Daarmee blijf je op gehalten natuurlijk achter, maar het karakter van die Celsiuskoeien is geweldig, die gaan altijd daarheen waar ze heen willen.'

De Wit geeft aan dat af en toe een zijstap richting exterieurstieren verleidelijk is, zoals na het zien van de dochtergroep van Doolhof December in Rijen. Maar economisch gezien moet productie het zwaarst wegen volgens hem. 'Uitspraken over Inet-koeien die niet meer te managen zijn, dat is onzin. Of koeien goed presteren ligt aan de totale bedrijfsvoering. De cirkel moet rond zijn. Dus het voorkomen van problemen bij afkalven, goede voeding, huisvesting, maar ook bijvoorbeeld het graslandmanagement spelen daarin mee.'

Christel van Raay